

Štvrtá kvantitatívna dopadová štúdia novej regulácie v poistnom sektore¹

Peter Paluš, Andrea Gondová
Národná banka Slovenska

Výbor európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a dôchodkovým poistením zamestnancov (CEIOPS) sa zaviazal predložiť na prelome rokov 2009 a 2010 Európskej komisii návrhy technických predpisov pre Solventnosť II. Pri ich tvorbe sa v súčasnosti využívajú výsledky štvrtej kvantitatívnej dopadovej štúdie, a to najmä na vyšpecifikovanie kvantitatívnych požiadaviek a určenie parametrov výpočtu regulátorného kapitálu. V súčasnosti prebiehajú na úrovni CEIOPS-u verejné pripomienkové konania k týmto návrhom. Článok je rozdelený do dvoch častí, pričom prvá časť je zameraná na oceňovanie aktív a záväzkov a druhá časť sa venuje vlastným zdrojom a regulátorným požiadavkám na kapitál.

Súčasný systém regulácie, ďalej označovaný aj ako „Solventnosť I“, v poistnom sektore Slovenskej republiky vychádza z európskych smerníc, ktoré boli prijaté v Európskej únii začiatkom 70-tych rokov 20. storočia a nereaguje na nové prístupy a metódy, ktoré sa v praxi využívajú pri vedení poisťovní. Smernice sú koncipované formou minimálnej harmonizácie, t. j. ponechávajú členským štátom rozhodnutie o prísnejšej národnej regulácii, čo má za následok pomerne nehomogénne regulačné prostredie v Európskej únii a vytvára potenciálny priestor na regulačnú arbitráž medzi členskými štátmi.

Regulačná kapitálová požiadavka pre poisťovne, tzv. požadovaná miera solventnosti, je stanovená prostredníctvom jednoduchého faktorového výpočtu. V tomto výpočte sa len nepriamo zohľadňuje poistné riziko, a to prostredníctvom výšky poistných záväzkov vyjadrených primárne technickými rezervami a nákladmi na poistné plnenia. Ostatné riziká, ktorým sa poisťovne vystavujú, nie sú súčasťou legislatívou komplexne podchytené a nastavené pravidlá nie sú dostatočne citlivé na riziká.

Projekt Solventnosť II má za cieľ zaviesť harmonizovaný rizikovo-orientovaný režim regulácie a dohľadu vo všetkých členských krajinách Európskej únie a zjednotiť 14 v súčasnosti existujúcich smerníc upravujúcich činnosť poisťovní a zaistovní. Hlavným cieľom² dohľadu podľa Solventnosti II je ochrana poistníkov a oprávnených osôb a ďalším cieľom je finančná stabilita a objektívne a stabilné trhy. Samotným pojmom Solventnosť II sa niekedy zvyknú označovať len nové prvky v rámci projektu Solventnosť II, ktoré možno členiť na kvantitatívne požiadavky (označované aj ako „pilier I“), kvalitatívne požiadavky (označované aj ako „pilier II“) a požiadavky na transparentnosť (označované aj ako „pilier III“).

Dňa 22. apríla 2009 Európsky parlament schválil v prvom čítaní smernicu Európskeho parlamentu a Rady o začatí a vykonávaní priameho poistenia a zaistenia (ďalej uvádzané ako „smernica o Solventnosti II“), čím sa projekt Solventnosť II dostal do poslednej fázy príprav jeho implementácie, a to prípravy technických predpisov, označovaných aj ako vykonávacie opatrenia Európskej komisie, a transpozície európskych právnych noriem do národných legislatív.

Na účely testovania Solventnosti II Európska komisia požiadala CEIOPS o vykonanie štvrtej kvantitatívnej dopadovej štúdie (QIS 4), a to predovšetkým vo vzťahu k jej použiteľnosti a finančnému vplyvu na poisťovne a zaistovne. Kvantitatívna dopadová štúdia QIS 4 sa uskutočnila od apríla do júla 2008 a sumárne výsledky CEIOPS publikoval v novembri 2008.

KVANTITATÍVNA DOPADOVÁ ŠTÚDIA QIS 4

Cieľmi a oblasťami osobitného významu³ bolo v rámci QIS 4 najmä:

- získať údajovú základňu na prípravu technických predpisov,
- zistiť pripravenosť poisťovní na možnosť využitia vnútorných modelov a porovnať výsledky pri využití štandardného vzorca a vnútorného modelu na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť,
- overiť použiteľnosť a primeranosť výpočtu kapitálových požiadaviek,
- overiť navrhnuté zjednodušené výpočty technických rezerv, rizikovej marže a kapitálových požiadaviek,
- zistiť vplyv kvantitatívnych požiadaviek Solventnosti II na poisťovne a zaistovne, najmä na prípadnú kapitálovú nedostatočnosť a jej kvantifikáciu.

1 Autori sa v článku venujú len poisťovníam z dôvodu, že pod dohľadom Národnej banky Slovenska nebola v čase konania štvrtej kvantitatívnej dopadovej štúdie žiadna zaistovňa. Pre zachovanie anonymity sa v článku uvádzajú hodnoty v agregovanej a/alebo mediánovej výške. Názory vyjadrené v tomto článku sú názormi autorov a nemusia vyjadrovať pozíciu Národnej banky Slovenska.
2 Odôvodnenie 13 a článok 27 smernice Európskeho parlamentu a Rady o začatí a vykonávaní priameho poistenia a zaistenia. Verzia prijatá v prvom čítaní Európskym parlamentom.
3 Výzva Európskej komisie pre štvrtú kvantitatívnu dopadovú štúdiu, Call for Advice from CEIOPS (Fourth Quantitative Impact Study) MARKT/2504/08.

4 Kvantitatívna dopadová štúdia QIS 4 používa pojem „aktíva“ na rozdiel od medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS, ktoré používajú pojem „majetok“.

5 Niekedy sa takýto prístup označuje ako „komplexný prístup k súvahe“.

6 Pomerne veľké rozdiely by mohli nastať, ak Rada pre medzinárodné účtovné štandardy (IASB) ustanoví v rámci fázy II projektu „Poistná zmluva“ pre oceňovanie technických rezerv iné pravidlá ako Solventnosť II.

7 Konzultačný dokument CEIOPS-u číslo 35, Consultation Paper No. 35, Draft CEIOPS' Advice for Level 2 Implementing Measures on Solvency II: Valuation of Assets and "Other Liabilities", CEIOPS-CP-35/09.

8 Odsek TS.I.A.2 Technickej špecifikácie pre QIS 4, QIS4 Technical Specifications (MARKT/2505/08).

V Slovenskej republike sa na QIS 4 zúčastnilo 7 poisťovní, z toho 6 univerzálnych a 1 životná poisťovňa. Oproti tretej kvantitatívnej dopadovej štúdii (QIS 3) vzrástla účasť o 2 univerzálne poisťovne. Zo zúčastnených poisťovní 5 poisťovní zaslalo kompletne vyplnené dotazníky a 2 poisťovne zaslali len kvantitatívnu časť. Dve poisťovne zaslali aj informácie týkajúce sa pripravovaného vnútorného modelu, ktorý majú zámer začať aplikovať na regulačné účely po uvedení novej regulácie do praxe. Na prvej a druhej kvantitatívnej dopadovej štúdii sa za Slovenskú republiku nezúčastnila žiadna poisťovňa.

Podiel zúčastnených poisťovní na celkovom počte poisťovní dohliadaných Národnou bankou Slovenska v čase uskutočnenia QIS 4 dosiahol 30 %. Podiel zúčastnených poisťovní podľa celkových technických rezerv bol v životnom poistení 81 % a v neživotnom poistení 79 %.

Participácia v rámci celej Európskej únie na QIS 4 bola 33,6 % podľa počtu poisťovní a podľa celkových technických rezerv bola priemerná participácia 75 % v životnom poistení a 69 % v neživotnom poistení. Z pohľadu Slovenskej republiky možno účasť hodnotiť pozitívne vzhľadom na podiel zúčastnených poisťovní na celkových technických rezervách a taktiež na doterajšiu účasť slovenských poisťovní na kvantitatívnych dopadových štúdiách. Podľa počtu zúčastnených poisťovní sa Slovenská republika v porovnaní s inými členskými štátmi umiestnila medzi štátmi s nižšou účasťou.

OCEŇOVANIE AKTÍV A ZÁVÄZKOV

Na účely stanovenia vlastných zdrojov, ktoré sú primárne určené ako rozdiel medzi aktívami⁴ a záväzkami, sa musia zohľadniť všetky položky súvahy⁵. Solventnosť II je založená na princípe trhovej hodnoty, čiže je v súlade s realistickým oceňovaním podľa aktuálneho trhového oceňovania aktív a záväzkov. Kvantitatívna dopadová štúdia QIS 4 na tento účel používa pojem „ekonomická hodnota“, čím sa Solventnosť II snaží, podľa nášho názoru, terminologicky zámerne odlíšiť od termínu „reálna hodnota“ (*fair value*), ktorú využívajú medzinárodné účtovné štandardy IAS/IFRS. Dôvodom je skutočnosť, že napriek de facto rovnakej definícii a zámeru čo možno najviac zosúladiť oceňovanie podľa Solventnosti II s oceňovaním podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS, tieto hodnoty nemusia byť vždy rovnaké⁶.

Pri oceňovaní aktív a záväzkov vychádza Solventnosť II zo súčasnej definície reálnej hodnoty podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS, t. j. majetok a záväzky sa ocenia na hodnotu, za ktorú by sa mohli vymieňať v nezávislej transakcii medzi informovanými a dobrovoľne súhlasiacimi zúčastnenými stranami (článok 74 smernice o Solventnosti II). Na rozdiel od medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS by sa však pri oceňovaní záväzkov nemal zohľadňovať vlastný kreditný rating poisťovne. Podľa dokumentu CEIOPS-CP-35/09⁷ však niektoré členské štáty nesúhlasia s plnou aplikáciou tohto princípu.

Európska komisia vydá vykonávacie opatrenia, pravdepodobne formou nariadení, na základe ktorých sa stanoví, ako sa má počítať ekonomická hodnota konkrétnych súvahových položiek, s cieľom zabezpečiť, aby sa tieto položky oceňovali jednotne vo všetkých členských štátoch Európskej únie (článok 74 odsek 2 smernice o Solventnosti II).

Kvantitatívna dopadová štúdia QIS 4 ustanovuje pre oceňovanie aktív a záväzkov (okrem technických rezerv) túto hierarchiu metód⁸:

- 1) hodnota stanovená na základe trhových cien (*mark to market*),
- 2) hodnota stanovená na základe modelu (*mark to model*), pričom parametre by mali pochádzať z trhu,
- 3) aproximácia, ktorou sú hodnoty stanovené na základe medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS. Takúto aproximáciu je však možné aplikovať iba v prípade účtovného ocenenia v reálnej hodnote,
- 4) lokálne účtovné štandardy (v Slovenskej republike nerelevantné).

Technická špecifikácia, až na identifikáciu postupov podľa IAS/IFRS, ktoré možno použiť ako aproximáciu na účely QIS 4, len minimálne usmerňuje poisťovne, ako majú pri aplikácii jednotlivých metód postupovať. Kvantitatívna dopadová štúdia QIS 4 je prvá z dosiaľ uskutočnených kvantitatívnych dopadových štúdií, ktorá komplexne testuje oceňovanie aktív a iných záväzkov (záväzkov okrem technických rezerv) na účely Solventnosti II.

V Slovenskej republike nemali poisťovne veľké problémy s preceňovaním účtovných hodnôt na ekonomickú hodnotu. Dôvodom je najmä aplikovanie medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS v Slovenskej republike. To bol zrejme aj hlavný argument, prečo poisťovne vyjadrili všeobecnú podporu navrhovanej metodike. Možnosť využívať reálnu hodnotu podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS na účely Solventnosti II by podľa nášho názoru mohla v Slovenskej republike priaznivo ovplyvniť kvalitu vykazovania na účely dohľadu bez vytvárania ďalších administratívnych nákladov.

Pri preceňovaní aktív a iných záväzkov (záväzkov okrem technických rezerv) na ekonomickú hodnotu nedochádzalo k veľkým rozdielom medzi hodnotami podľa účtovných štandardov a hodnotami pre QIS 4. Ak to bolo možné, poisťovne využívali ocenenie podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS. Hodnoty na účely QIS 4 sa odlišovali od hodnôt v účtovníctve iba v prípadoch, ak sa hodnota podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS nemohla považovať ako aproximácia za ekonomickú hodnotu. Jedna poisťovňa uviedla, že na účely interného rizikového manažmentu využíva ocenenie založené na reálnej hodnote, pričom metodika je až na niektoré aspekty oceňovania technických rezerv konzistentná s oceňovaním podľa QIS 4. V tejto súvislosti treba poukázať na skutočnosť, že interný rizikový manažment je riadený v rámci

Tabuľka 1 Celkový dopad na súvahu podľa podielu jednotlivých zložiek na bilančnú hodnotu

	Podľa Solventnosti I / podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS	Podľa QIS 4
Aktíva		
Zaistenie	5,6%	4,6%
Investície	67,2%	69,4%
Finančné umiestnenie v mene poistených	8,4%	8,8%
Ostatné	18,7%	17,2%
Pasíva		
Vlastné imanie	19,6%	29,7%
Technické rezervy	61,6%	41,1%
z toho: najlepší odhad		37,4%
z toho: riziková marža		3,7%
Rezerva na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov v mene poistených	8,4%	6,7%
Ostatné záväzky	10,4%	22,4%

Zdroj: NBS.

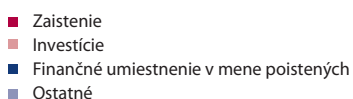
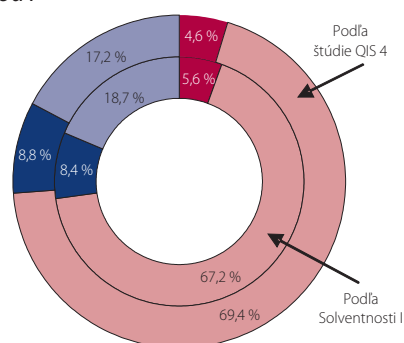
skupín centralizovane a nemusí zohľadňovať potenciálne lokálne špecifiká, ako napríklad sociálno-ekonomické prostredie, v ktorom pôsobí dcérska spoločnosť, čo môže mať vplyv pri stanovovaní niektorých predpokladov a východísk. Preto bude podľa nášho názoru veľmi dôležité v tejto oblasti ustanoviť veľmi obozretné požiadavky na vedenie spoločnosti (pilier II v rámci Solventnosti II).

Vo väčšine prípadov poisťovne používali hodnotu stanovenú na základe trhových cien. Keď hodnota stanovená na základe trhových cien nebola k dispozícii, poisťovne využívali metódu projekcie diskontovaných peňažných tokov (predovšetkým pri oceňovaní technických rezerv). Diskont sa odvíjal od úrokových swapov. V niektorých prípadoch využívali poisťovne priamo účtovnú hodnotu,

napríklad pri oceňovaní krátkodobých pohľadávok a záväzkov. Precenenie by v týchto prípadoch zrejme nemalo veľký význam, nakoľko rozdiely by boli nemateriálne. Princíp primeranosti je kľúčový pre aplikáciu režimu Solventnosti II, a preto je možné, že v budúcnosti by sa mohol v niektorých prípadoch takýto postup akceptovať. Ako problémové bolo identifikované najmä preceňovanie pohľadávok zo zaistenia a vnútrogrupinových úverov na ekonomickú hodnotu a preceňovanie odložených daňových pohľadávok a záväzkov.

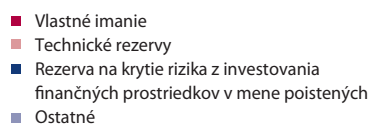
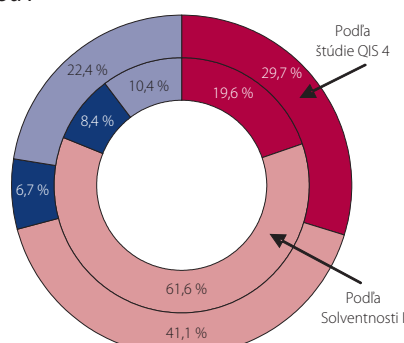
V európskom kontexte niektoré poisťovne (najmä životné) vyjadrili obavu, že oceňovanie podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS môže zvýšiť volatilitu v aktívach a záväzkoch, čo môže následne zvýšiť volatilitu vlastných zdrojov.

Graf 1 Porovnanie podielu jednotlivých zložiek aktív na bilančnej hodnote medzi QIS 4 a Solventnosťou I

Zdroj: NBS.

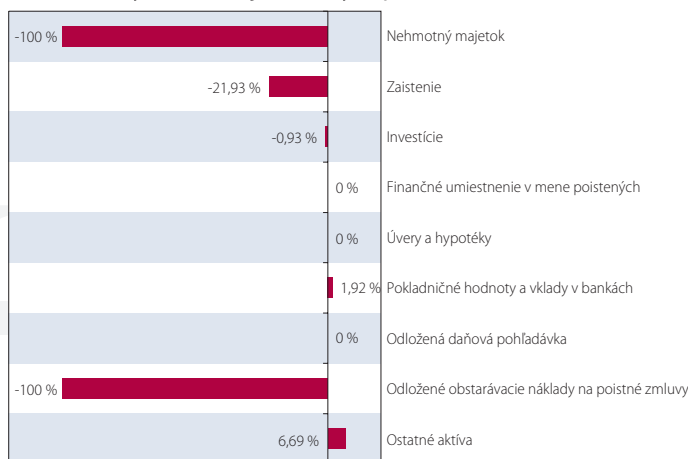
Graf 2 Porovnanie podielu jednotlivých zložiek pasív na bilančnej hodnote medzi QIS 4 a Solventnosťou I

Zdroj: NBS.

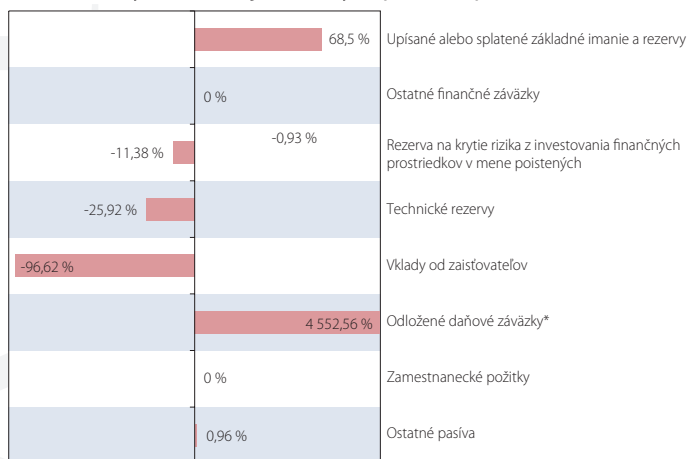

Graf 3 Zmeny v ocenení jednotlivých položiek aktív

Zdroj: NBS.

Graf 4 Zmeny v ocenení jednotlivých položiek pasív

Zdroj: NBS.

* Z praktických dôvodov sme stupnicu zmien skrátili, a preto nie je viditeľná celková zmena odložených daňových záväzkov.

9 QIS 4 používa pojem „súvaha“ na rozdiel od medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS, ktoré používajú pojem „výkaz o finančnej situácii“.

10 Bezriziková úroková miera je úroková miera, ktorá nezohľadňuje kreditné riziko.

Cieľom kvantitatívnej dopadovej štúdie QIS 4 však nebolo otvorenie diskusie o správnosti oceňovania založenom na reálnej hodnote.

CELKOVÝ DOPAD NA SÚVAHU⁹

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že na strane aktív nedošlo k zmene pomerného zastúpenia jednotlivých položiek. Naopak, na strane záväzkov došlo k významnému poklesu technických rezerv, čo implicitne spôsobilo nárast vo vlastnom imaní poisťovní. Medián pomeru medzi hodnotami v súvahu podľa QIS 4 a účtovnými súvahami sa pohyboval v rozpätí 90 až 120 %. V absolútnom vyjadrení bilančná hodnota poklesla o 165 miliónov eur, respektíve o 4,05 %.

AKTÍVA

Najväčšie rozdiely vznikli pri preceňovaní investícií v pozemkoch a stavbách a majetkových účasťach na ekonomickú hodnotu, nakoľko poisťovne väčšinou oceňujú tieto položky na účtovné účely v historických cenách. Z dôvodu precenenia bol

najväčší pokles zaznamenaný v pohľadávkach zo zaistenia, čo bolo spôsobené najmä z dôvodu precenenia technických rezerv, a naopak najväčší nárast hodnoty bol identifikovaný v prípade pozemkov a stavieb. Nehmotný majetok bol oceňovaný na nulu, čo je v súlade s našim názorom, že nehmotný majetok nemusí mať schopnosť speňaženia v situácii, keď má poisťovňa problémy. Pre väčšinu finančných nástrojov mali poisťovne k dispozícii ekonomickú hodnotu a aj na účtovné účely poisťovne tieto nástroje oceňujú v reálnej hodnote.

INÉ ZÁVÄZKY (ZÁVÄZKY OKREM TECHNICKÝCH REZERV)

Najväčšia zmena bola identifikovaná v prípade odložených daňových záväzkov a vkladov zaistovateľov, čo však nemalo veľký dopad na celkové výsledky. Dôvodom bola najmä skutočnosť, že v rámci iných záväzkov (záväzkov okrem technických rezerv) využívali poisťovne na oceňovanie QIS 4 účtovné hodnoty.

TECHNICKÉ REZERVY

Metodika oceňovania technických rezerv je oblasť, ktorá zaznamenala fundamentálne zmeny oproti súčasnej regulácii. Hodnota technických rezerv by mala zodpovedať sume, za ktorú by poisťovňa previedla portfólio poistných zmlúv, t. j. práva a záväzky z poistných zmlúv na inú poisťovňu. Technické rezervy sa určujú súčtom najlepšieho odhadu a rizikovej marže okrem zabezpečiteľných rizík, t. j. rizík, ktorých peňažné toky možno replikovať peňažnými tokmi finančných nástrojov. Hodnota technických rezerv zabezpečiteľných rizík sa určuje vo výške trhovej hodnoty týchto finančných nástrojov. Najlepší odhad zodpovedá hodnote očakávaných budúcich peňažných tokov z poistných zmlúv počas obdobia ich trvania, zohľadňujúc časovú hodnotu peňazí prostredníctvom relevantnej „bezrizikovej úrokovej miery“¹⁰. V projekcii peňažných tokov je potrebné identifikovať a zohľadniť všetky zdroje neistoty budúcich peňažných tokov, napríklad fluktuáciu v načasovaní, frekvencii a výške škody poistných udalostí, zmenu v správaní poistených a vzájomnú závislosť dvoch alebo viacerých zdrojov neistoty.

Poisťovňou aplikovaná oceňovacia metóda a použité predpoklady by mali byť realistické a odrážať povahu portfólia a zodpovedajúcich peňažných tokov. Poisťovňa by mala využiť všetky relevantné a dostupné údaje z interných a externých zdrojov pre určenie predpokladov, ktoré najlepšie zodpovedajú charakteristikám portfólia poistných zmlúv.

Oceňovanie technických rezerv v životnom poistení by malo byť založené na projekcii budúcich peňažných tokov pre jednotlivé poistné zmluvy. Určitá aproximácia cez vhodne zvolené skupiny zmlúv je možná v rámci aplikácie zásady primeranosti. Technika oceňovania môže v špecifických situáciách (napríklad „mladé“ portfólio) generovať negatívne hodnoty. Takáto situácia je akceptova-

teľná a nie je potrebné nahradiť hodnotu technických rezerv nulou.

Výber techniky ocenenia závisí od povahy záväzkov a rizík, ktoré ovplyvňujú peňažný tok, a nezávisí od formálneho začlenenia poisťnej zmluvy v rámci životného alebo neživotného poistenia. Napríklad dôchodok vyplývajúci z poistenia zodpovednosti by mal byť ocenený technikou životného poistenia.

Okrem uvedeného môže Európska komisia prijať vykonávacie opatrenie, ktoré stanoví zjednodušené metódy a techniky na výpočet technických rezerv.

V neživotnom poistení je potrebné osobitne oceňovať rezervu poisťného a rezervu poisťných plnení. Rezerva poisťného predstavuje do značnej miery v súčasnosti tvorenú technickú rezervu na poisťné budúcich období (RPBO). Pomer tejto rezervy ocenenej podľa QIS 4 voči RPBO bol v mediánovej hodnote vo výške 94,7 %.

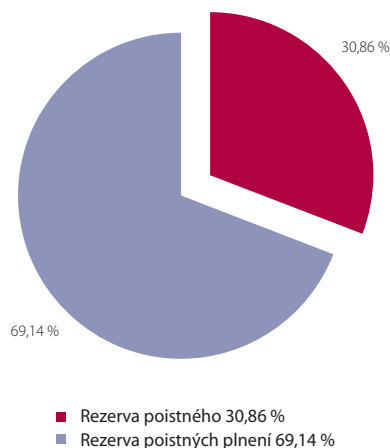
Rezerva poisťného sa vzťahuje na poisťné udalosti, ktoré nastanú po dni ocenenia počas obdobia do konca poisťnej doby. Projekcia peňažných tokov by mala zahŕňať všetky plnenia budúcich poisťných udalostí, náklady na likvidáciu poisťných udalostí, náklady na správu portfólia a budúce poisťné existujúcich poisťných zmlúv. Rezerva poisťných plnení sa vzťahuje na poisťné udalosti, ktoré nastali pred dátumom ocenenia bez ohľadu na skutočnosť, či poisťná udalosť bola nahlásená poisťovní. Projekcia peňažných tokov by mala zahŕňať všetky poisťné plnenia a náklady na likvidáciu poisťných udalostí.

Riziková marža je podľa smernice o Solventnosti II potrebné vyčísliť prostredníctvom nákladov na vlastné zdroje vo výške kapitálovej požiadavky na solventnosť (SCR) počas životnosti portfólia poisťných zmlúv. Tento koncept je akceptovaný trhom, avšak niektoré poisťovne považovali výšku sadzby¹¹ určujúcu náklady na držbu vlastných zdrojov za vysokú. Základom na určenie rizikovej marže je koncept „prázdnej“ preberajúcej poisťovne a predpoklad prevodu portfólia poisťných zmlúv jednotlivých skupín poistenia oddelene, pričom pri jej stanovení sa nezohľadňuje diverzifikačný vplyv medzi skupinami poisťných zmlúv.

Fundamentálne zmeny v oceňovaní technických rezerv podľa QIS 4 oproti súčasnosti zapríčinili významnú zmenu hodnoty technických rezerv.

Pomer technických rezerv voči súčasnej hodnote technických rezerv bol 74,8% v životnom poistení a 85,9% v neživotnom poistení. Riziková marža sa podieľala na technických rezervách vo výške 12,9% v životnom poistení a 2,9% v neživotnom poistení. Rozdiel vo výške rizikovej marže

Graf 5 Pomer medzi najlepším odhadom technickej rezervy poisťného a technickej rezervy poisťných plnení

Zdroj: NBS.

vyplýval z dlhodobejšieho charakteru záväzkov v životnom poistení. V životnom poistení došlo k poklesu hodnoty technických rezerv najmä z týchto dôvodov:

- zrušenie implicitne zahrnutých marží pri modelovaní očakávaných budúcich tokov,
- neexistencia minimálnej výšky technických rezerv stanovenej sumou odkupných hodnôt,
- možnosť zmien v predpokladoch.

V neživotnom poistení bol pokles hodnoty zapríčinený zohľadnením časovej hodnoty peňažných tokov. Až na jednu poisťovňu, ktorá využila stochastický prístup, poisťovne aplikovali na účely výpočtu technických rezerv deterministický prístup. V neživotnom poistení poisťovne využili pri rezerve na poisťné plnenia aproximáciu súčtu jednotlivých hlásených poisťných udalostí doplnenú o trojuholníkové metódy pre vzniknuté, ale nahlásené škody. Pri výpočte technických rezerv nastali komplikácie najmä v súvislosti s ocenením opcií a garancií a projekcie požadovaného kapitálu na výpočet rizikovej marže. Z technickej špecifikácie nebol zrejmý spôsob oceňovania technickej rezervy na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov v mene poistených. Boli zvolené dva prístupy, a to technické rezervy určené hodnotou fondu a technické rezervy určené projekciou najlepšieho odhadu a rizikovej marže. V súvislosti s publikáciou konzultačného dokumentu CEIOPS-CP-41/09¹² je už v súčasnosti možné konštatovať, že ich hodnota mala byť určená hodnotou fondu zníženou o súčasnú hodnotu budúcich ziskov.

Pokračovanie v budúcom čísle

¹¹ V QIS 4 bola miera nákladov na kapitál (cost of capital rate) určená vo výške 6 %.

¹² Consultation Paper No. 41, Draft CEIOPS' Advice for Level 2 Implementing Measures on Solvency II: Technical Provisions – Article 85 c Circumstances in which technical provisions shall be calculated as a whole, CEIOPS-CP-41/09.